

Of gott til að vera satt?

Hagspá Greiningardeildar Arion banka

8. nóvember 2017

 Arion banki

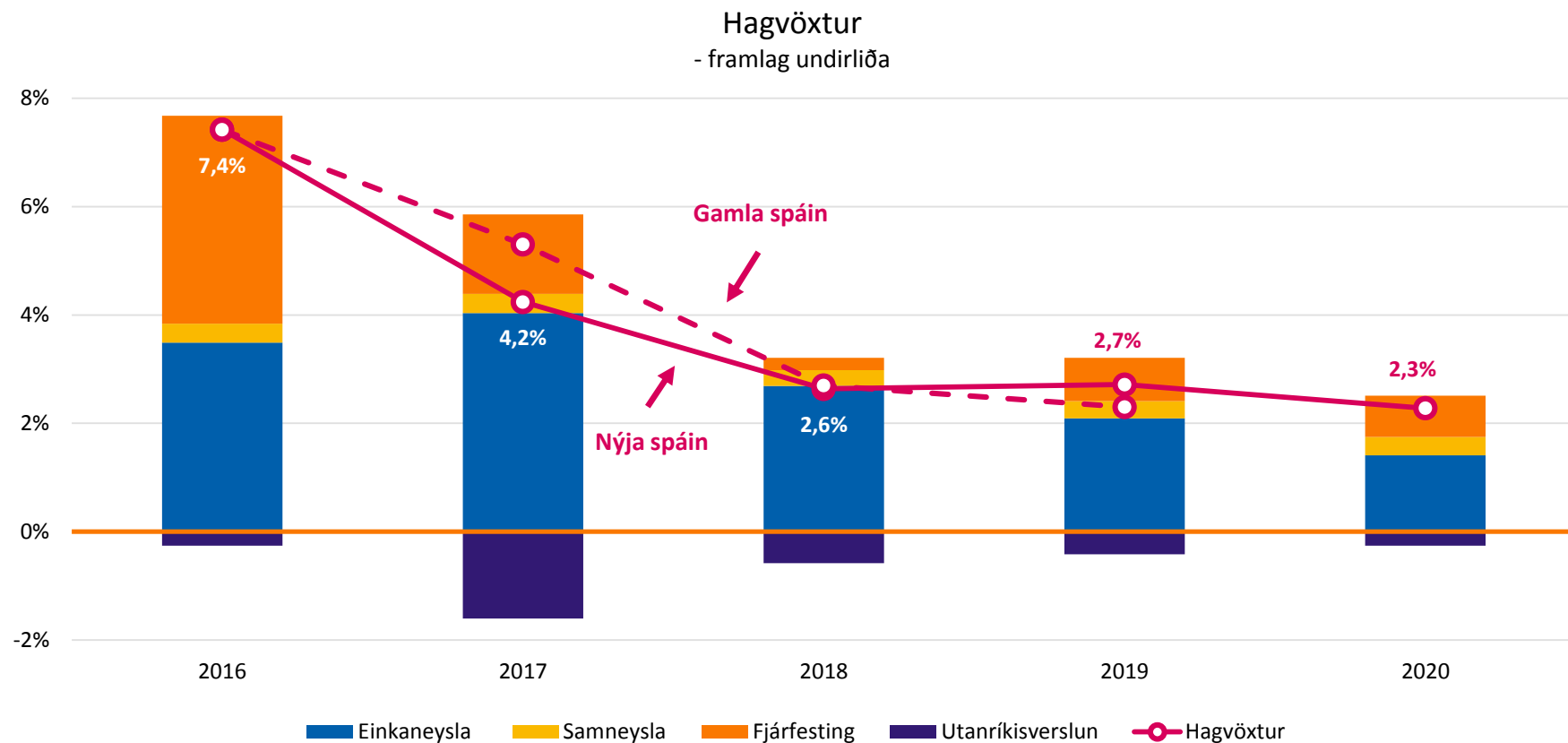
Efnahagshorfur 2017-2019

Erna Björg Sverrisdóttir

Greiningardeild Arion banka

Spáum áframhaldandi hagvexti

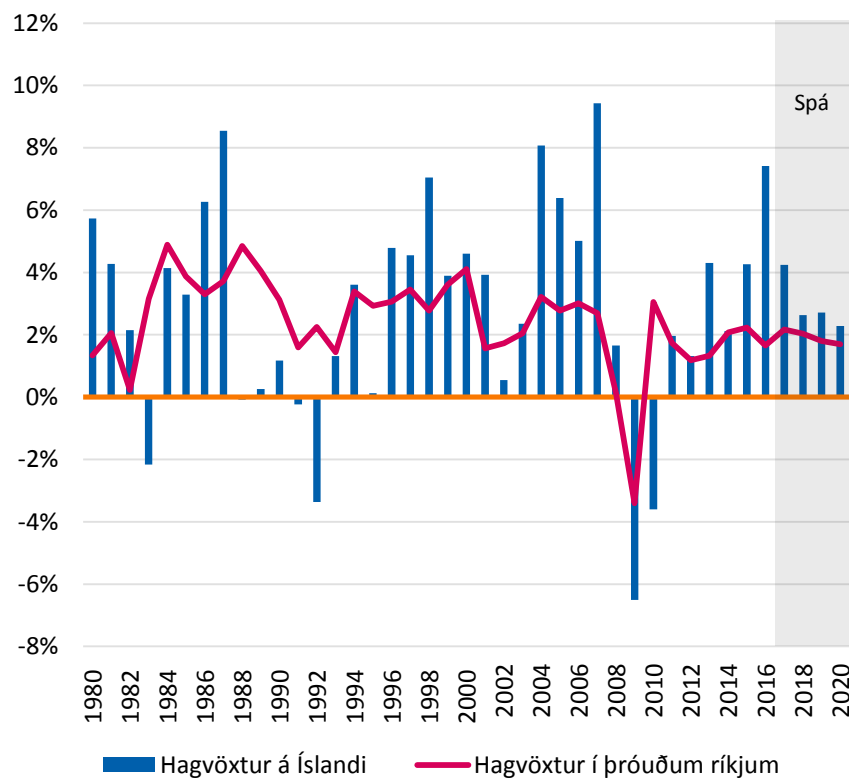
Einkaneyslan spennt fyrir vagninn, fjárfesting og ferðapjónusta leggja hönd á plóg

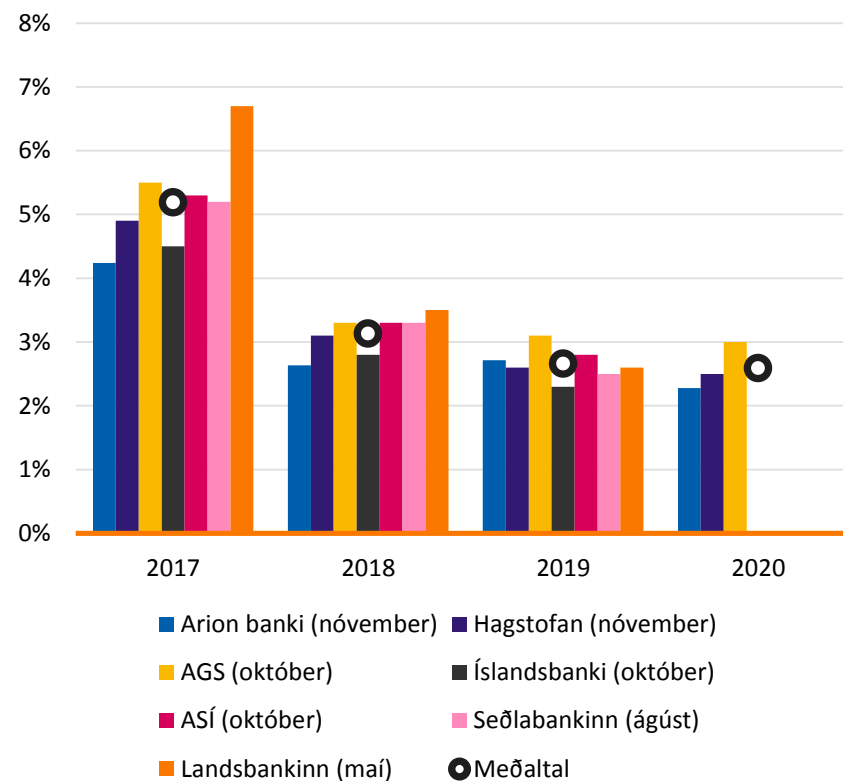
Frá toppi til táar - getum við náð mjúkri lendingu?

Greiningaraðilar gera að minnsta kosti ráð fyrir því

Hagvöxtur 1980-2020

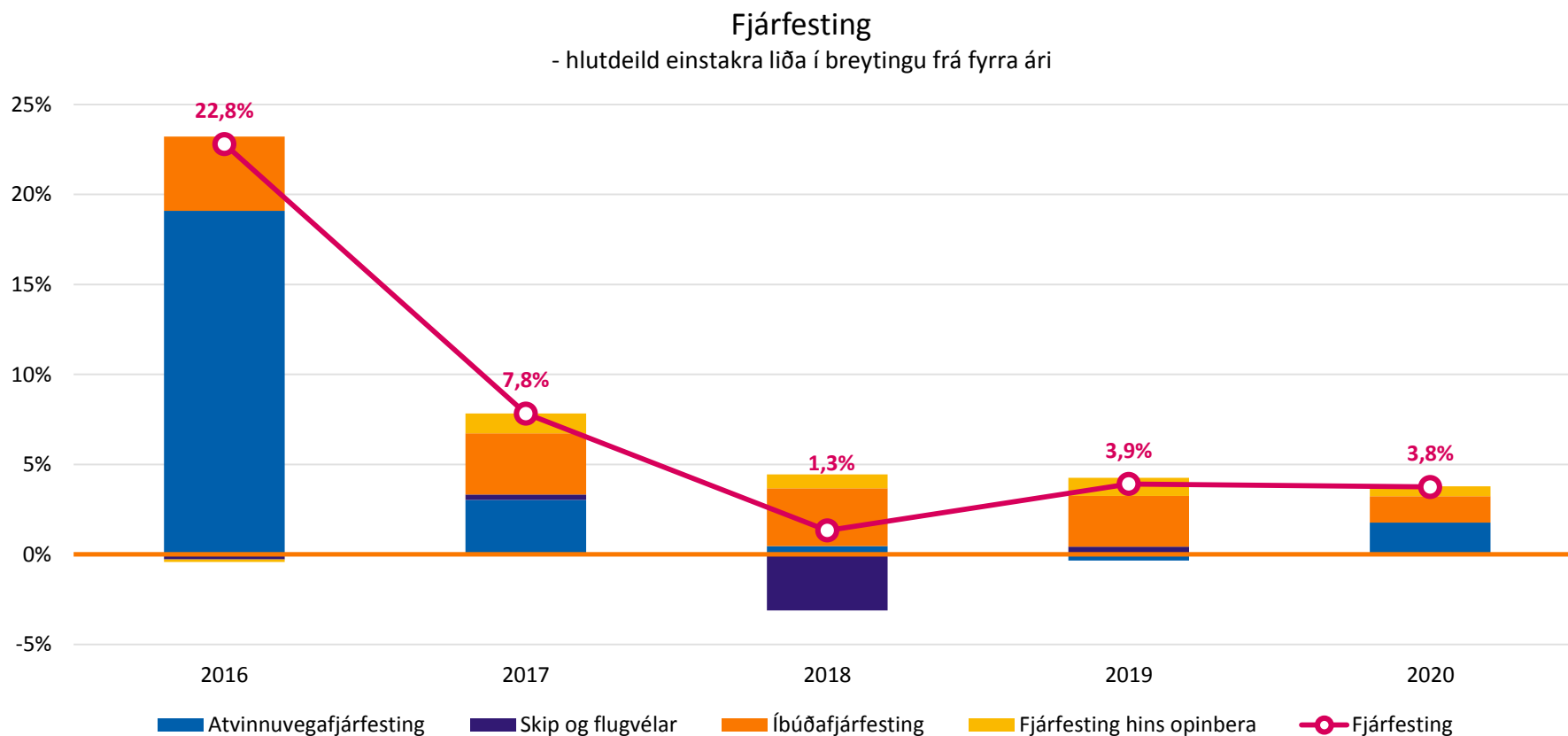

Hagvaxtarspár 2017-2019

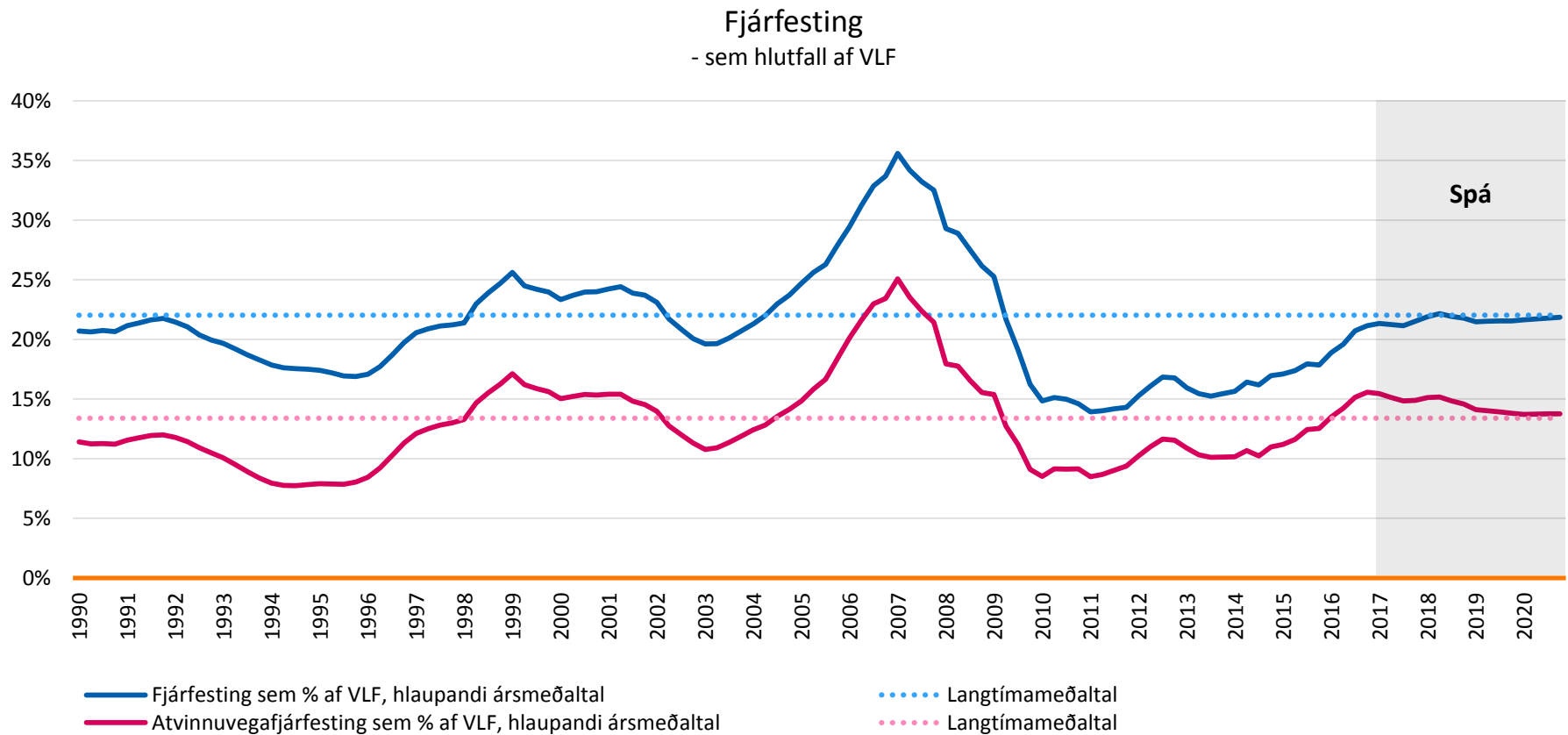
Verulega hægir á vexti fjárfestingar á næsta ári

Íbúðafjárfesting tekur við keflinu af atvinnuvegafjárfestingu

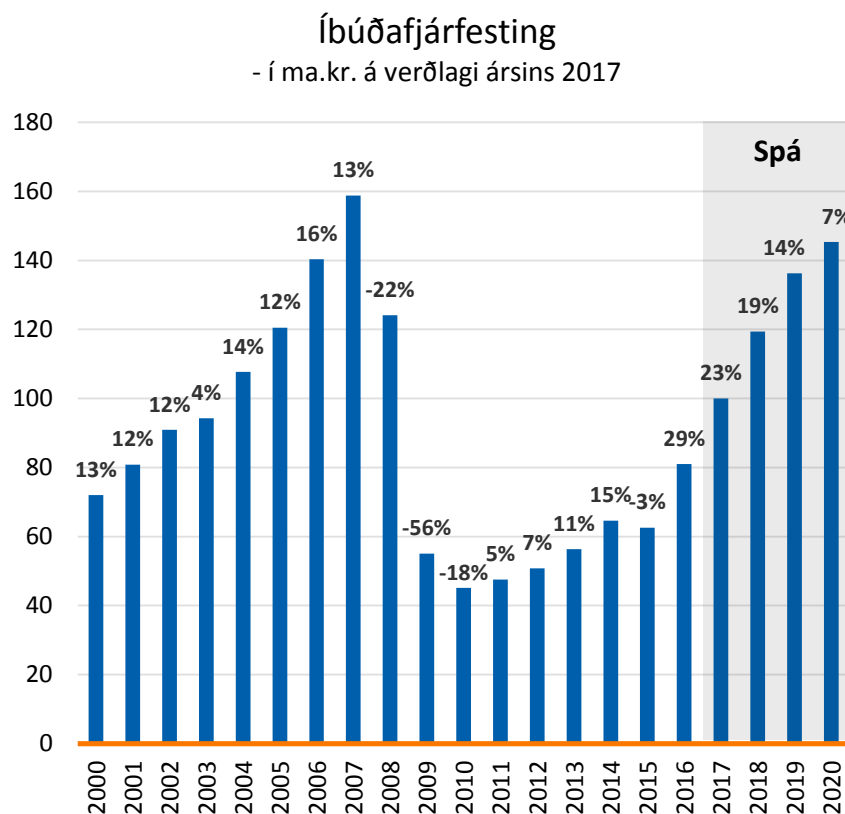
Hægari vöxtur er ekki það sama og lítil fjárfesting

Fjárfestingastigið verður við langtímameðaltal út spátímann

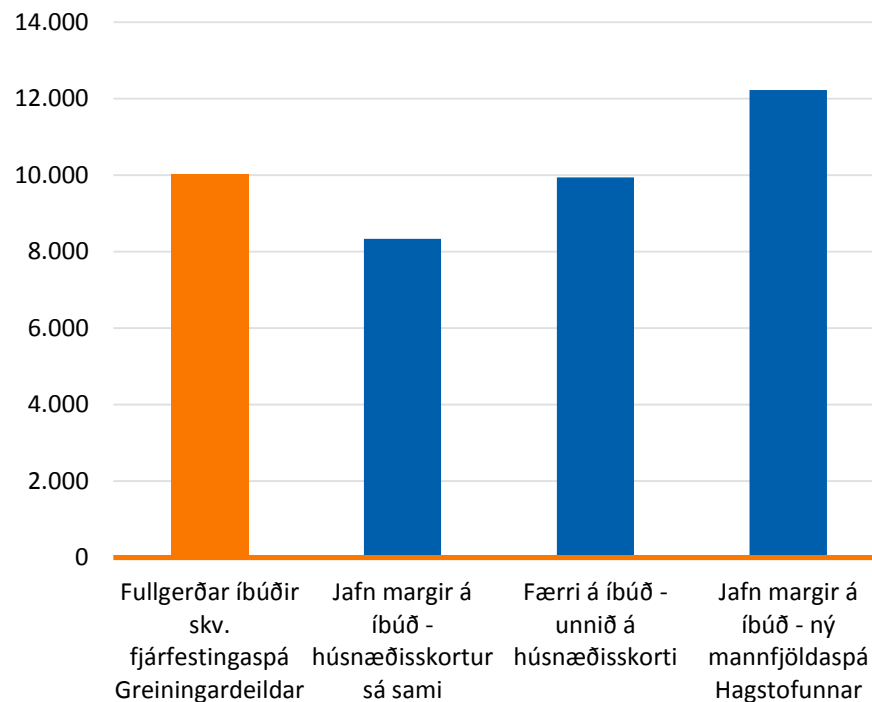

Töluverð íbúðafjárfesting í kortunum – jafnvægi í augsýn?

Útlit er fyrir að við náum að vinna á húsnæðisskortinum en samkvæmt fjárfestingaspá Greiningardeildar koma um 10.000 nýjar íbúðir inn á markaðinn á landinu öllu fram til ársloka 2020

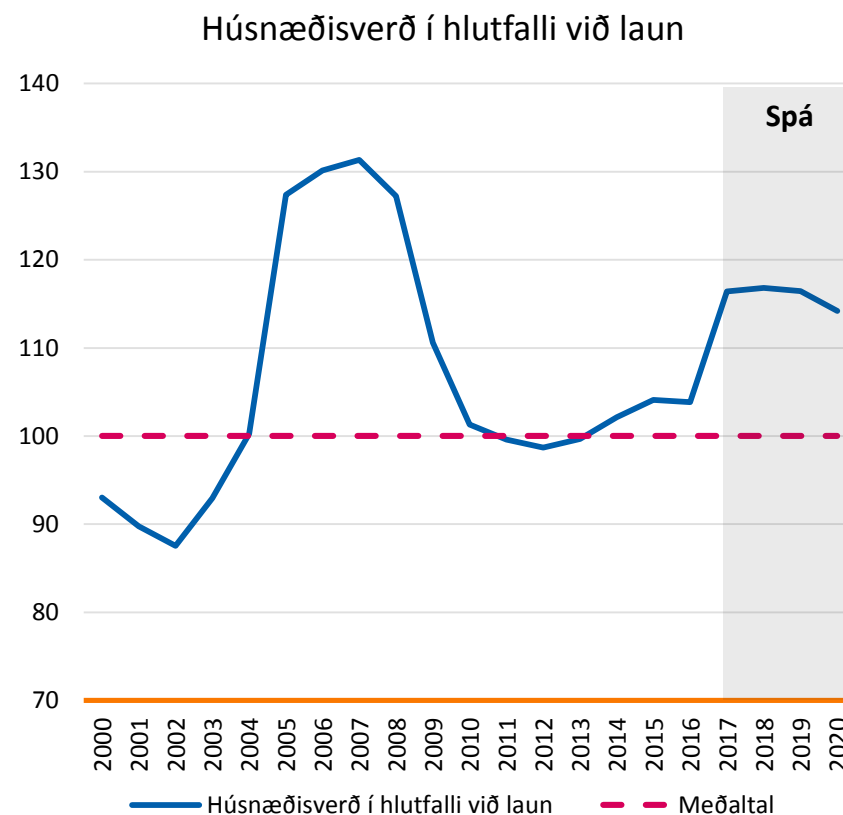
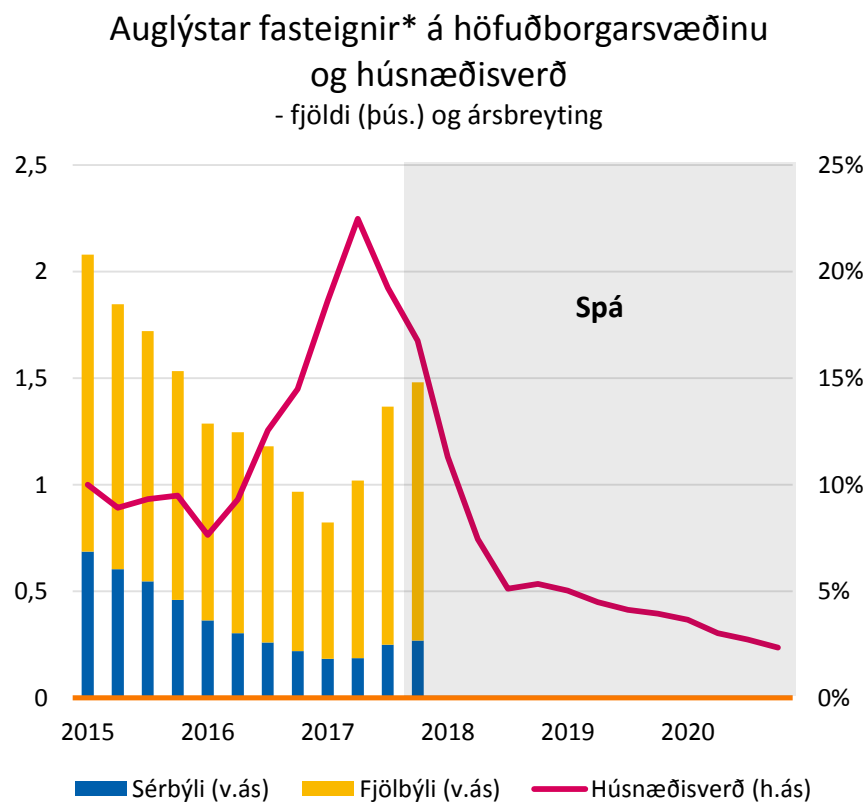

Fjöldi íbúða sem þarf að byggja á landinu öllu til og með 2020

Húsnæðisverðshækkanir hafa náð hámarki

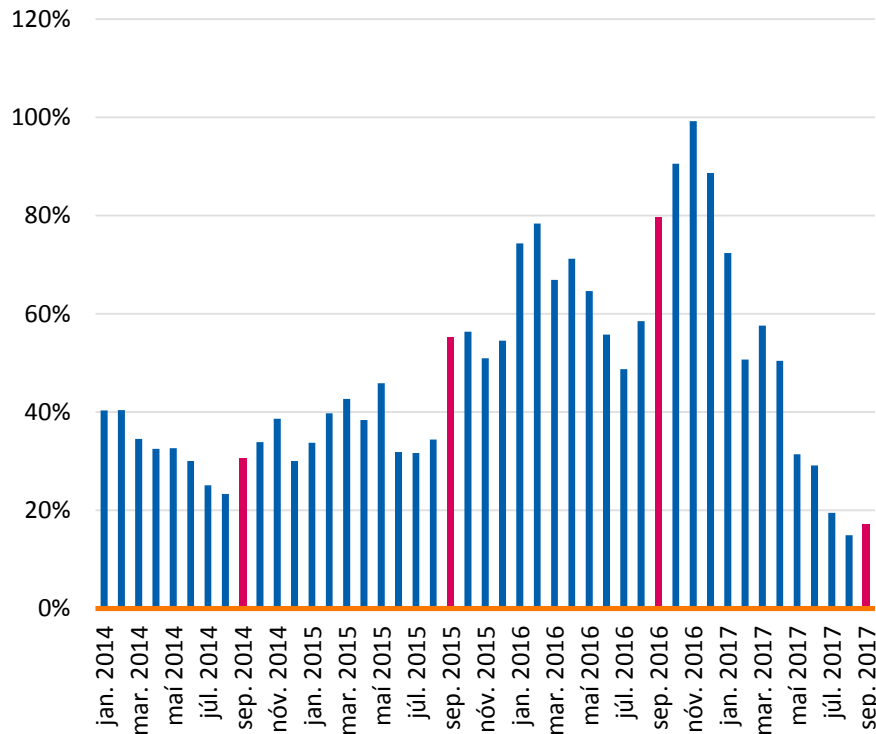
Húsnæðisverð hefur hækkað verulega umfram undirliggjandi þætti að undanfögnu, sem dregur úr svigrúmi til áframhaldandi hækkana. Þá léttir aukið framboð á verðþrýstingi.

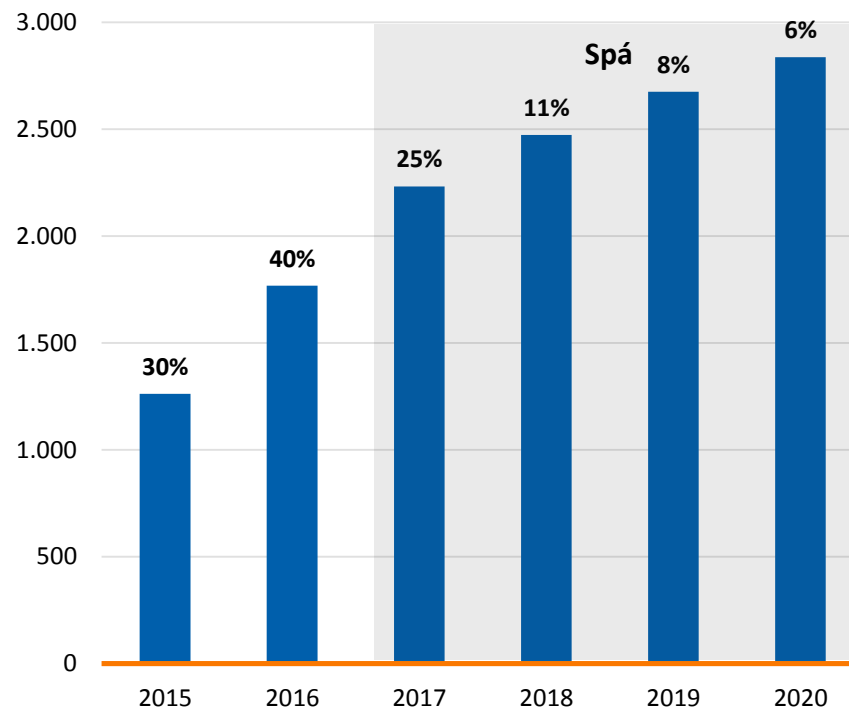
Ferðapjónusta vex mun hægar

Hátíðnivísbendingar, s.s. kortavelta og gistináttatölur, benda til þess að ferðapjónustan sé komin yfir mesta vaxtarskeiðið. Þá er gert ráð fyrir að erlendum ferðamönnum fjölgi hægar en áður.

Vöxtur erlendrar kortaveltu hér á landi
- á föstu gengi

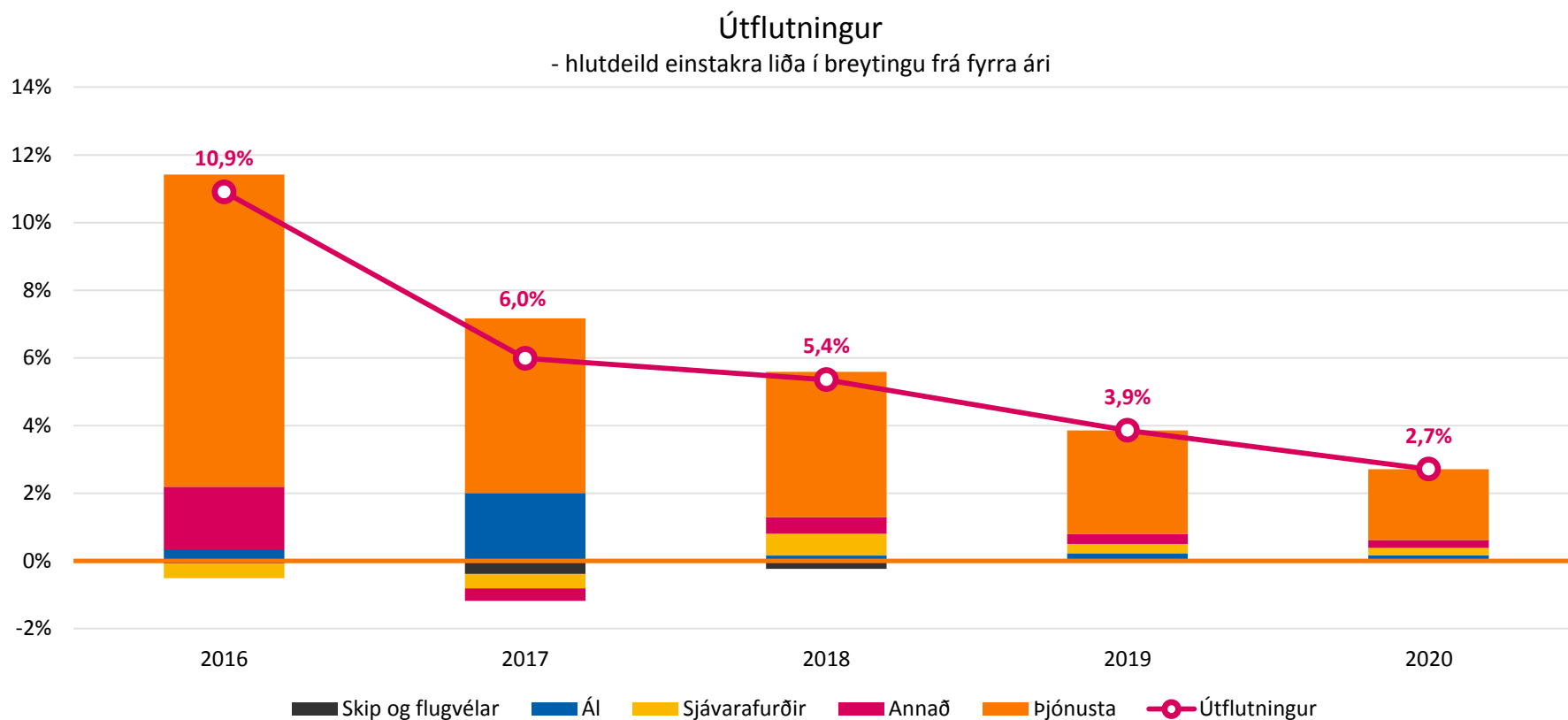

Fjöldi erlendra gesta um Keflavíkurflugvöll
- árstölur og aukning

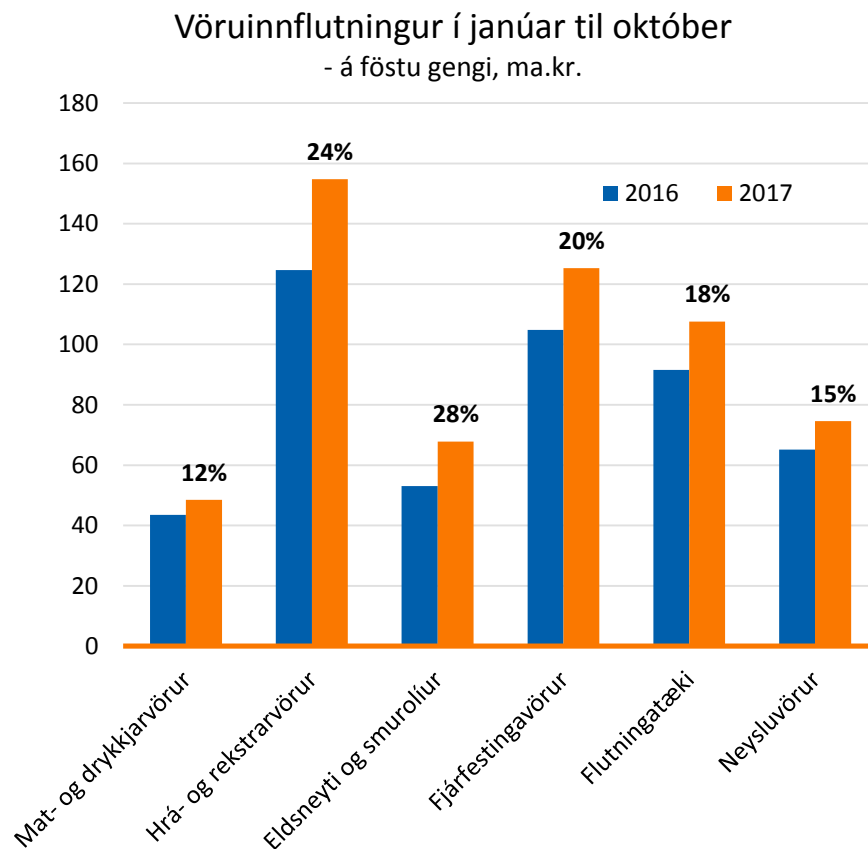
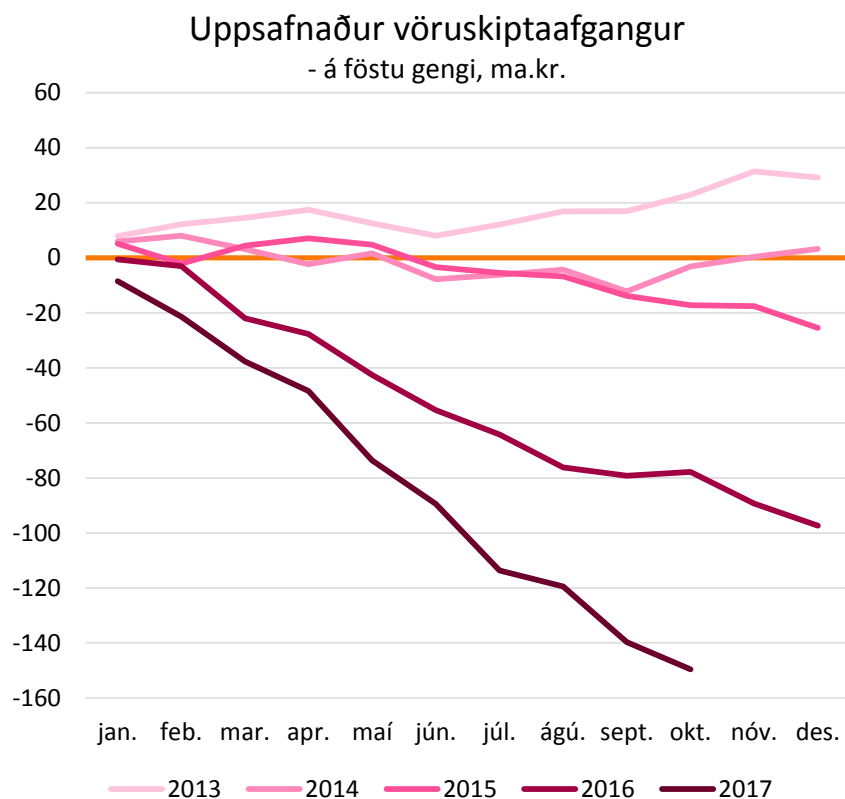
Ferðapjónustan verður engu að síður burðarásinn í útflutningsvexti

Aukinn útflutningur á áli styður við vöxtinn í ár, sjávarafurðir og annar útflutningur, t.a.m. kísill, leggja lóð sín á vogaskálarnar á næsta ári

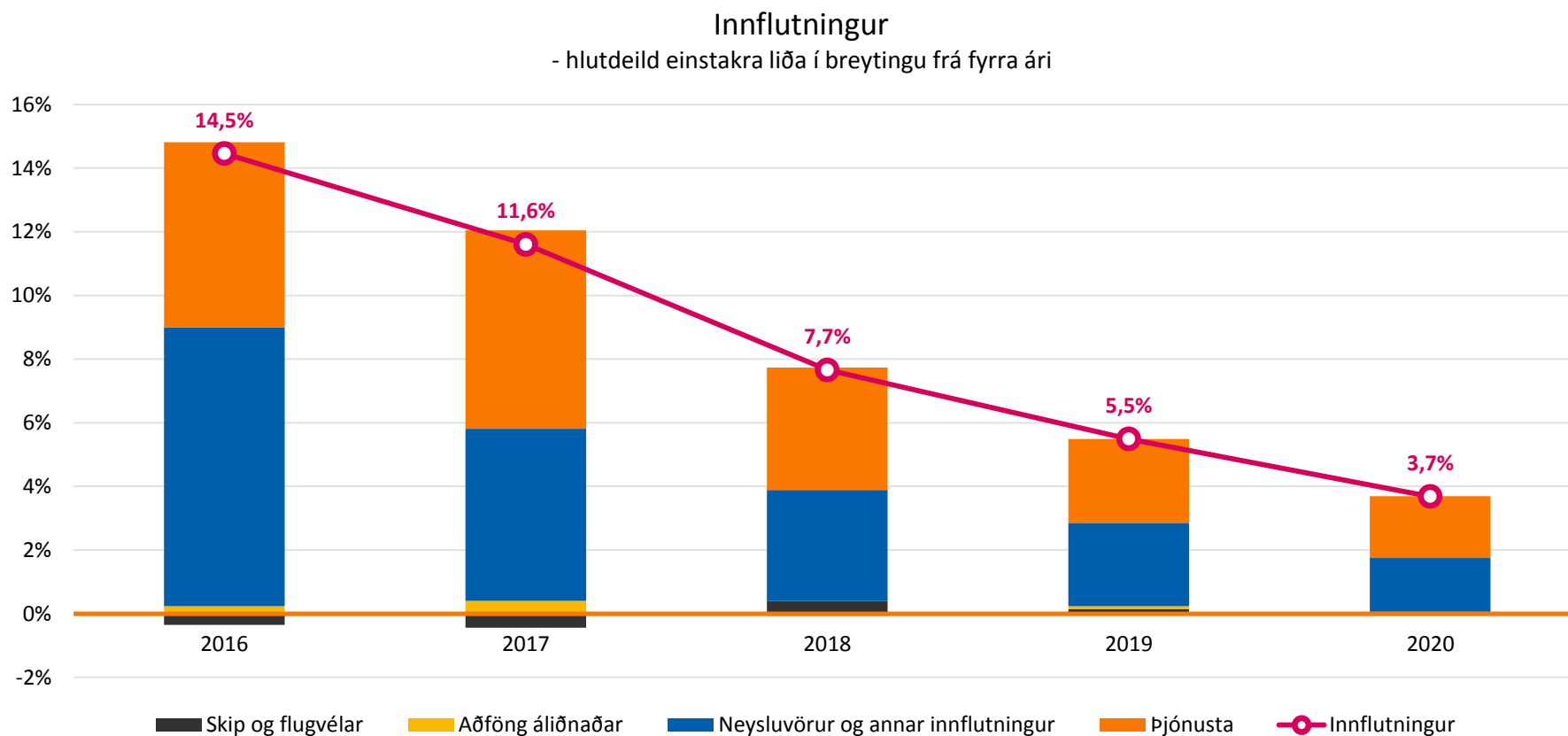
Meira meira dót, meira dót: Innflutningur á fullri ferð

Uppsafnaður vöruskiptahalli á fyrstu tíu mánuðum ársins nemur 150 milljörðum króna, samanborið við 100 milljarða halla allt árið í fyrra

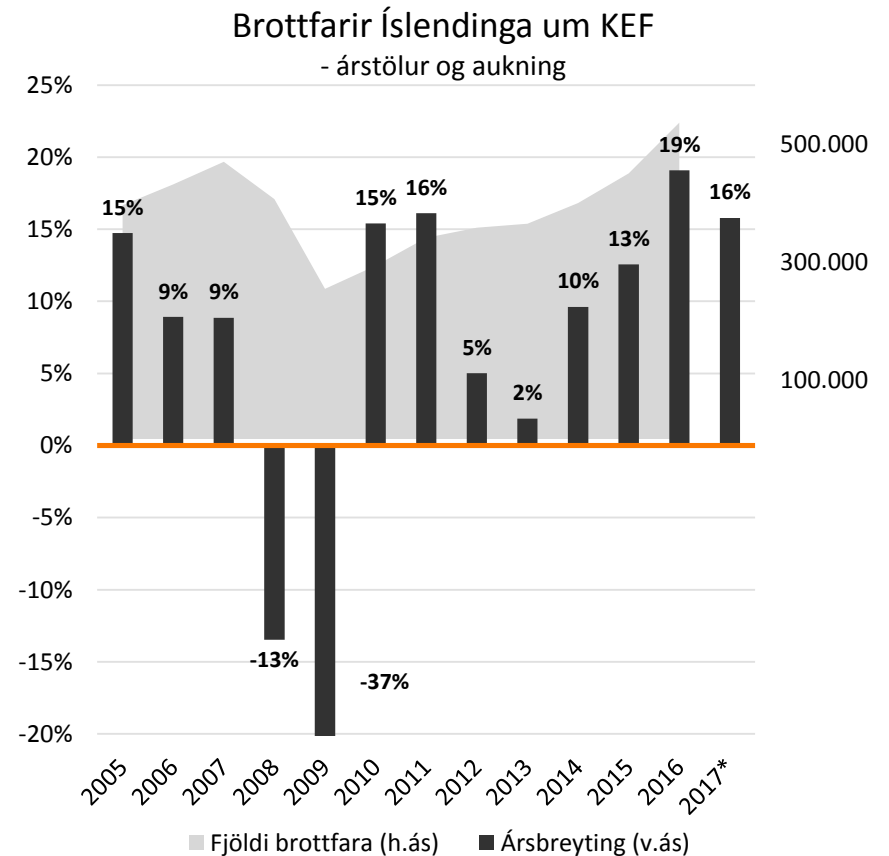
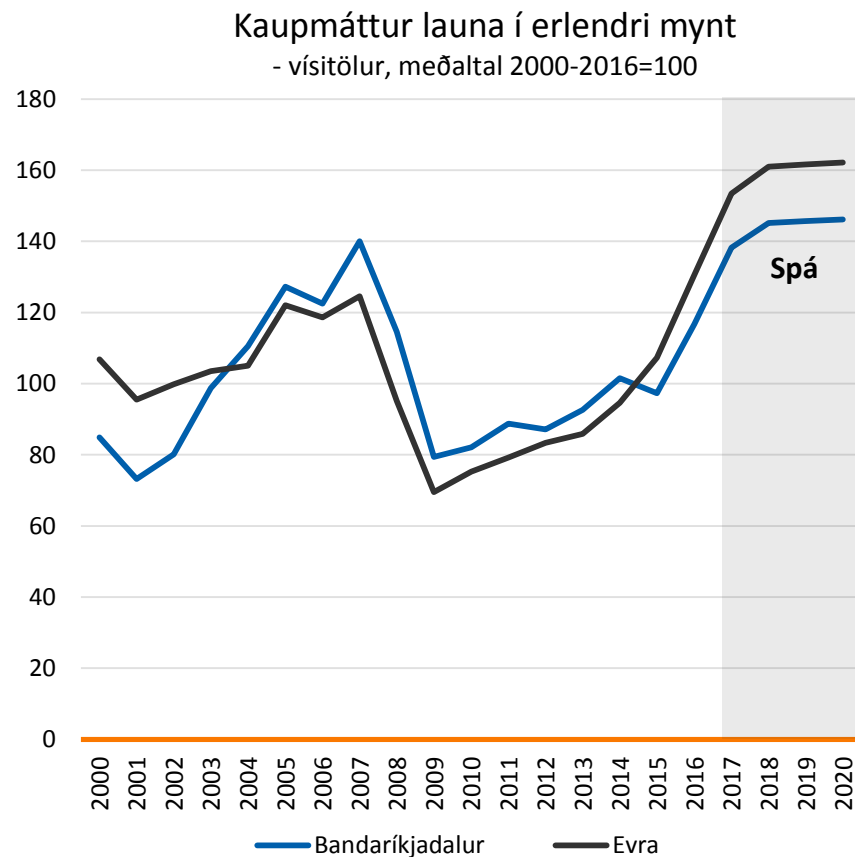
Innflutningur heldur áfram að aukast

Spáin dregur dóm af vaxandi innlendri eftirspurn, miklum kaupmætti og sterkri krónu

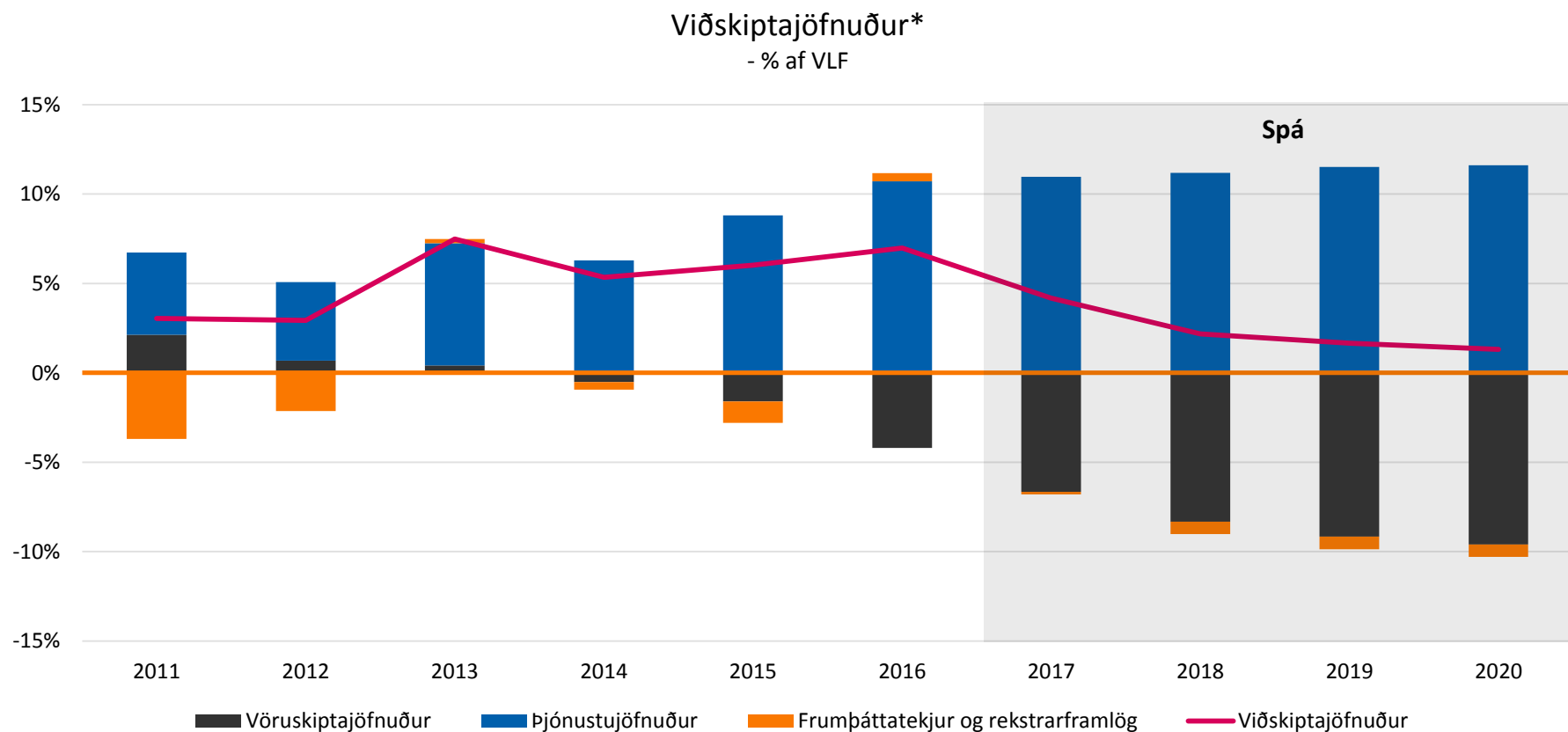
Kaupmáttur launa í erlendri mynt hefur aldrei verið meiri

Styður við áframhaldandi innflutningsvöxt á vörum og þjónustu

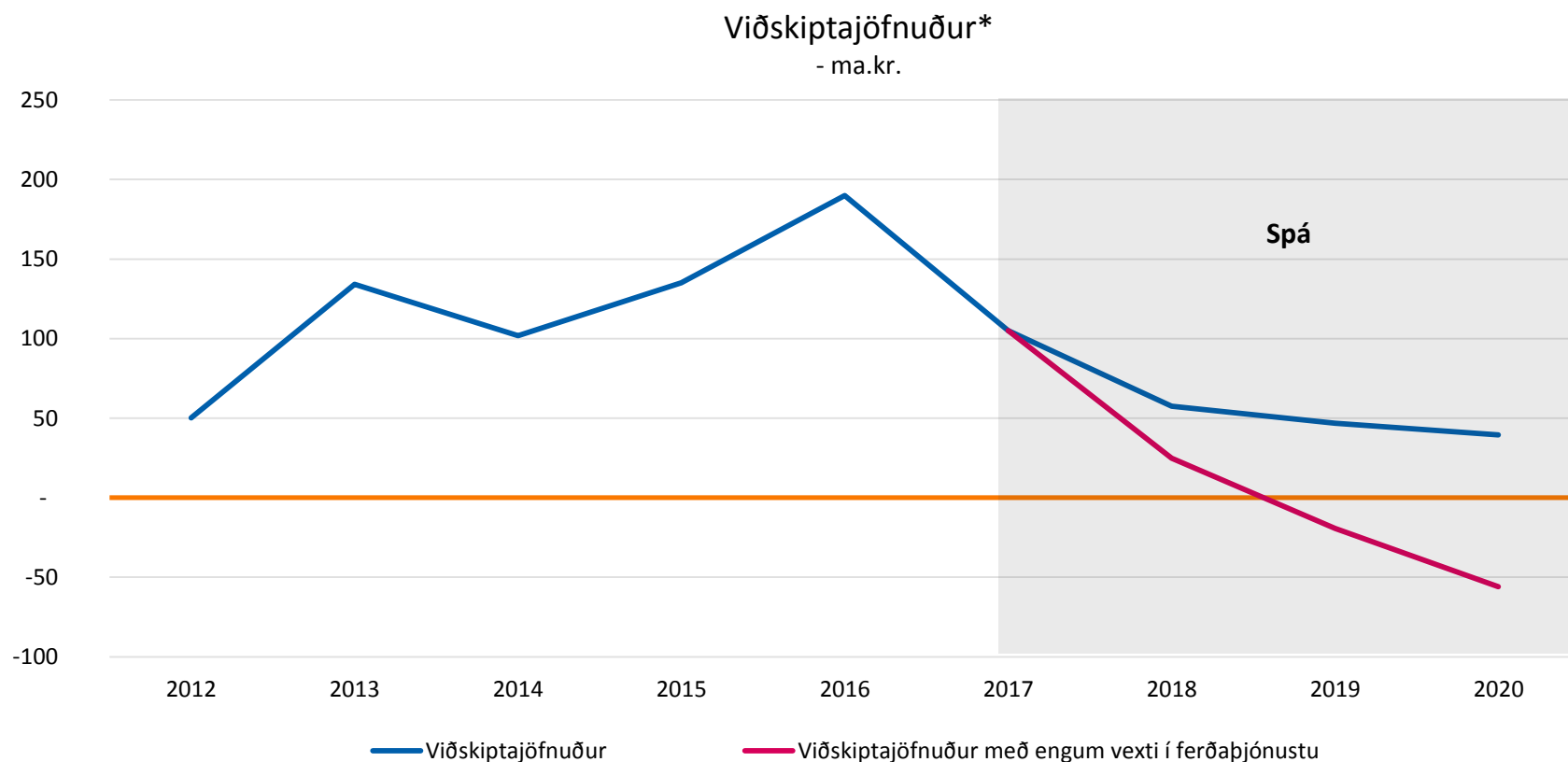
Spáum viðskiptaafgangi út spátímann

Fer hratt minnkandi einkum sökum vaxandi vöruskiptahalla

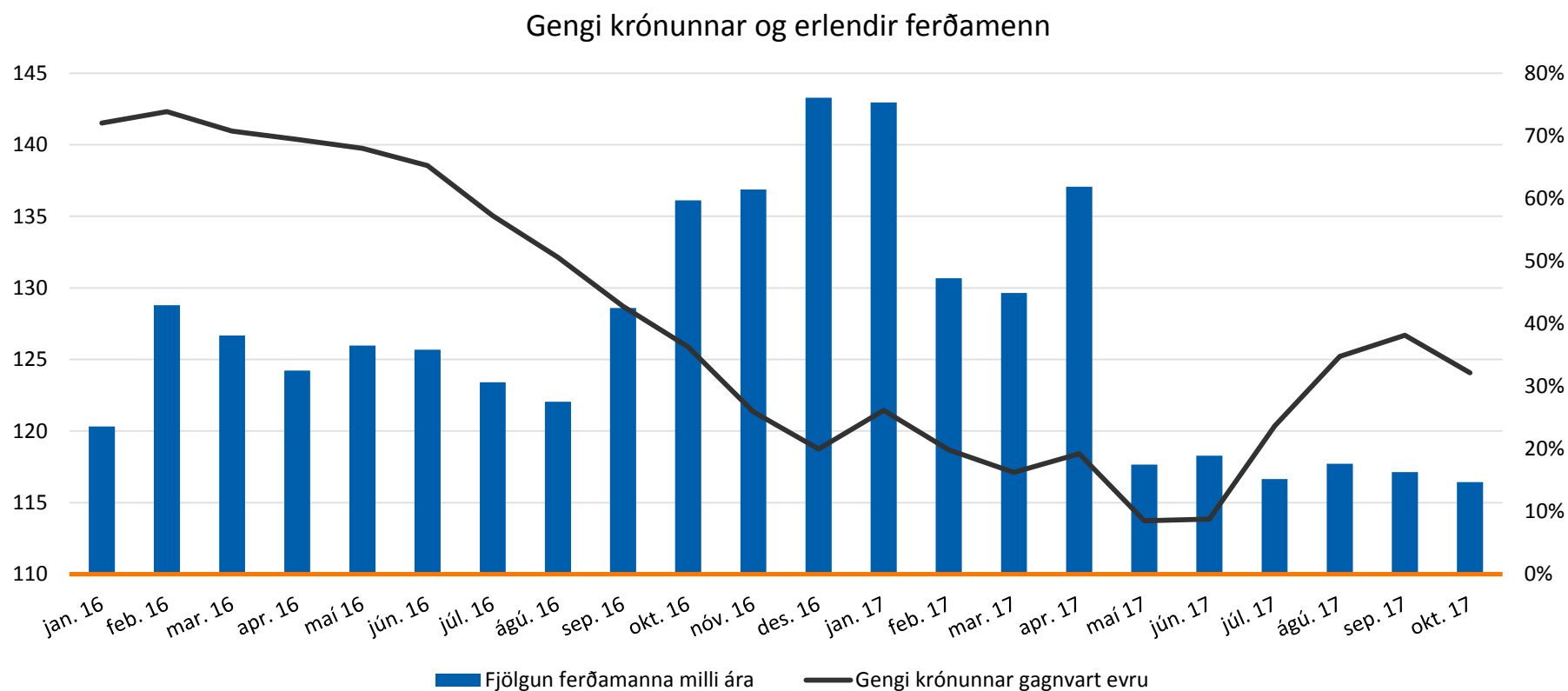
Vöxtur ferðapjónustunnar skiptir höfuðmáli fyrir viðskiptaafgang

Haldist ferðapjónustan óbreytt á næstu árum, þ.e. ef tekjur af erlendum ferðamönnum standa í stað, er afgangurinn fljótur að breytast í halla

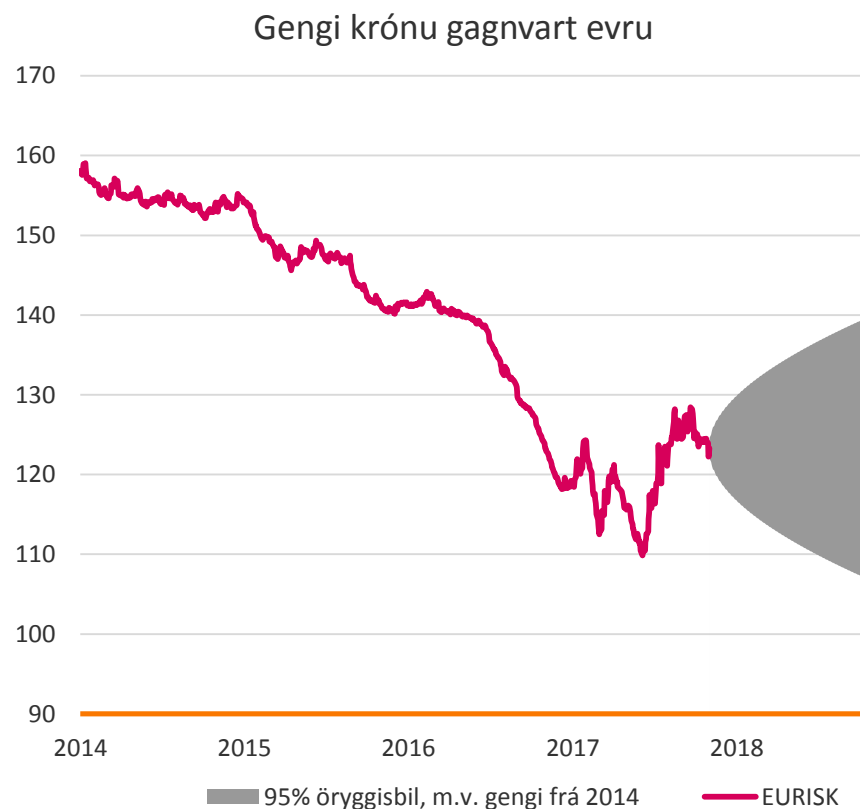
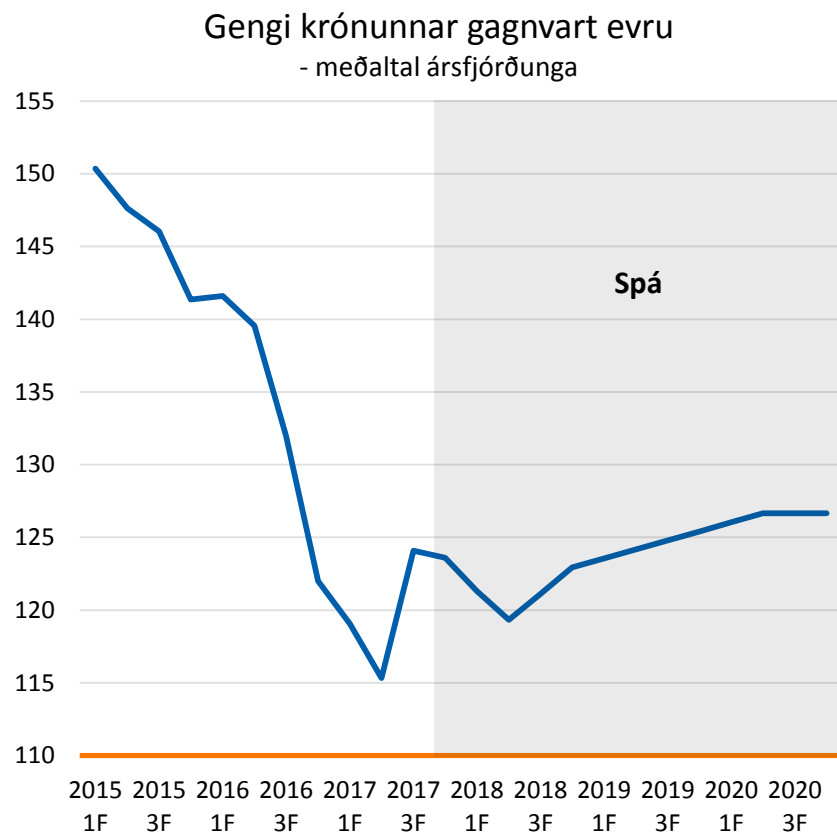
Fleiri ferðamenn og viðskiptaafgangur er ekki ávísun á gengisstyrkingu

Sumarstyrkingin sem margir væntu breyttist í sumarveikingu þrátt fyrir 17% fjölgun erlendra ferðamanna yfir sumarmánuðina

Krónan: Hvert er ferðinni heitið?

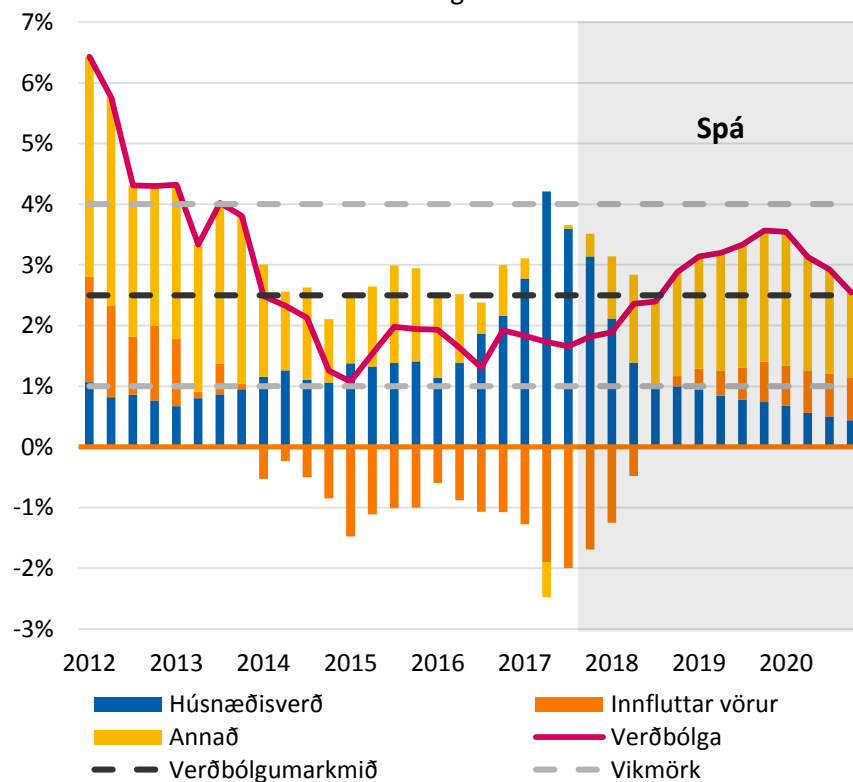
Við gerum ráð fyrir að krónan styrkist lítið eitt á komandi misserum en gefi eftir þegar fram í sækir

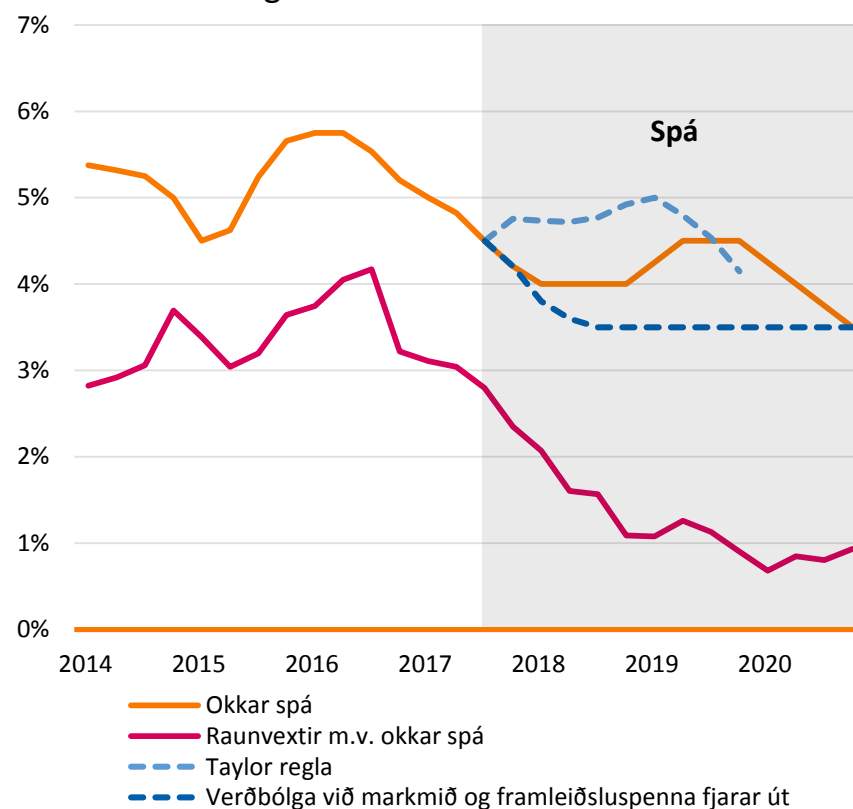
Verðbólga innan vikmarka út spátímann

Frekari vaxtalækkunar í pípunum?

Verðbólga eftir eðli og uppruna
- framlag undirliða

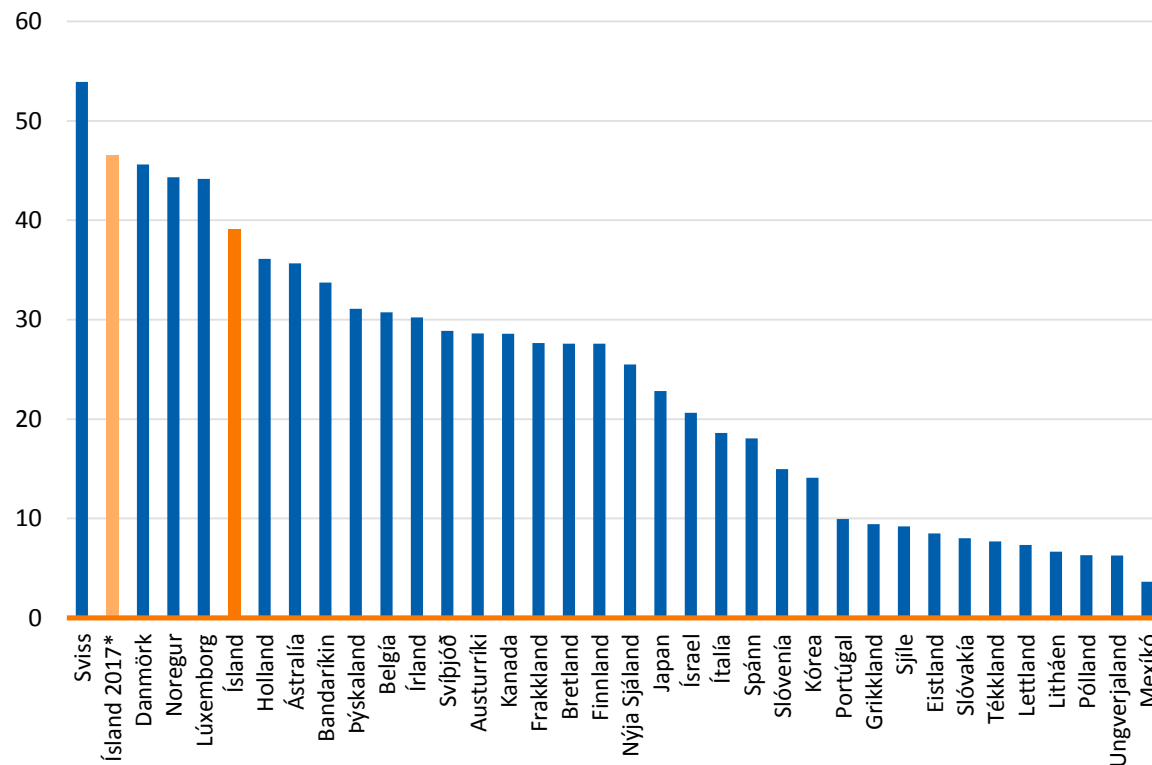
Meginvextir Seðlabanka Íslands

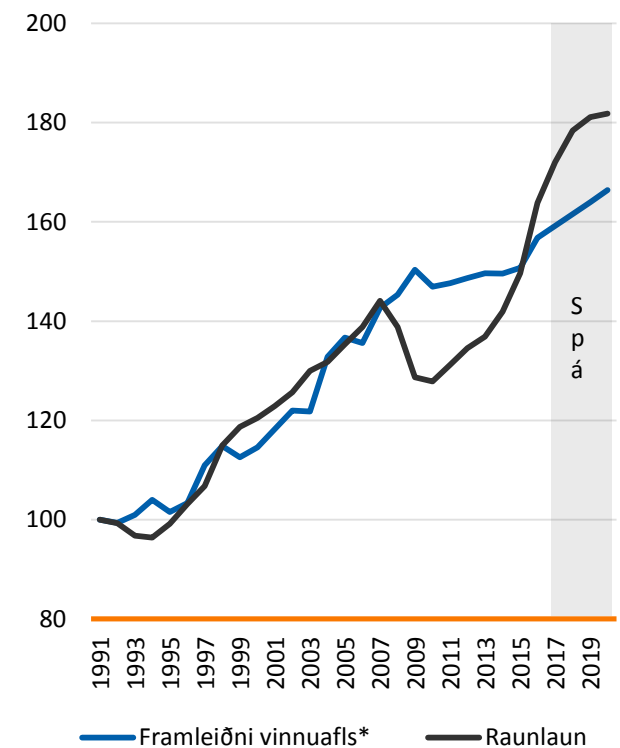
Blikur á lofti á vinnumarkaði – 78 kjarasamningar losna á næsta ári

Laun á Íslandi eru með því hæsta sem gerist sem dregur úr samkeppnishæfni landsins

Laun á vinnustund árið 2016
- verðlagi ársins 2016 í USD

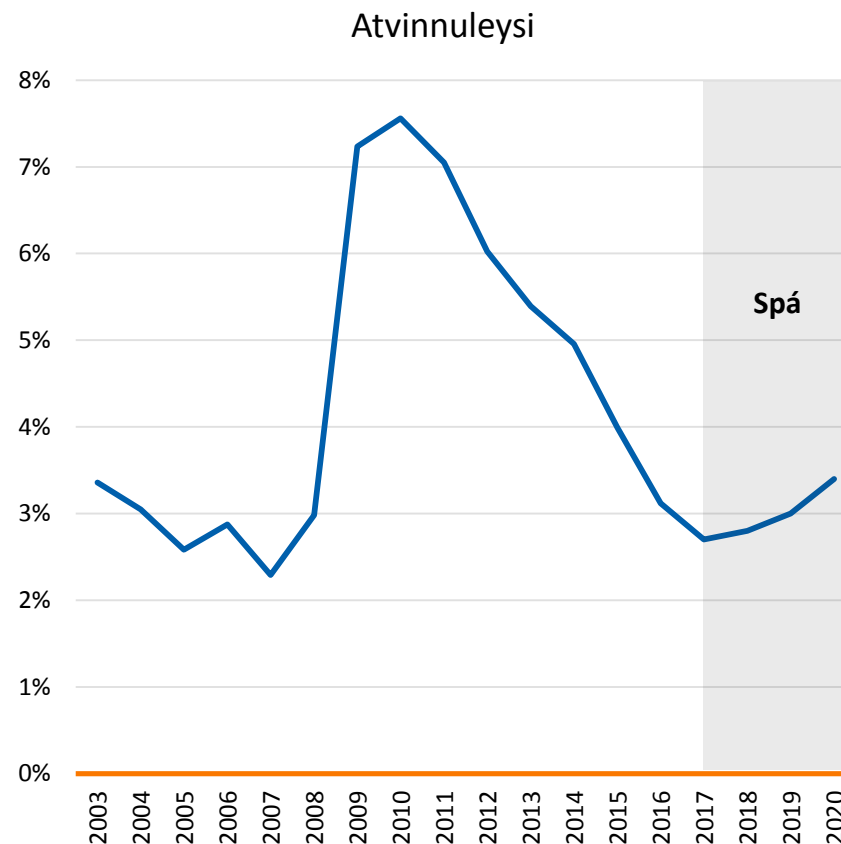
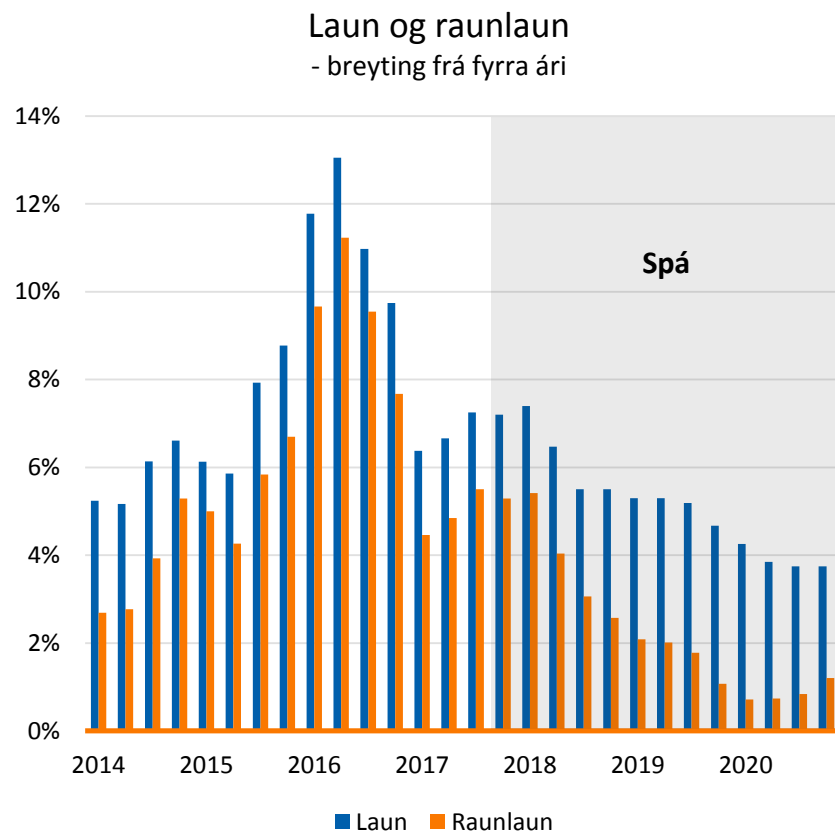
Framleiðni** og raunlaun
- vísitölur = 100 árið 1991

Heimildir: OECD, Seðlabanki Íslands, Hagstofa Íslands, Greiningardeild Arion banka. * Áætlun út frá þróun launavísitölunnar og miðað við gengi 2. nóvember 2017. ** Gert er ráð fyrir að framleiðni vaxi um 1,5% á ári.

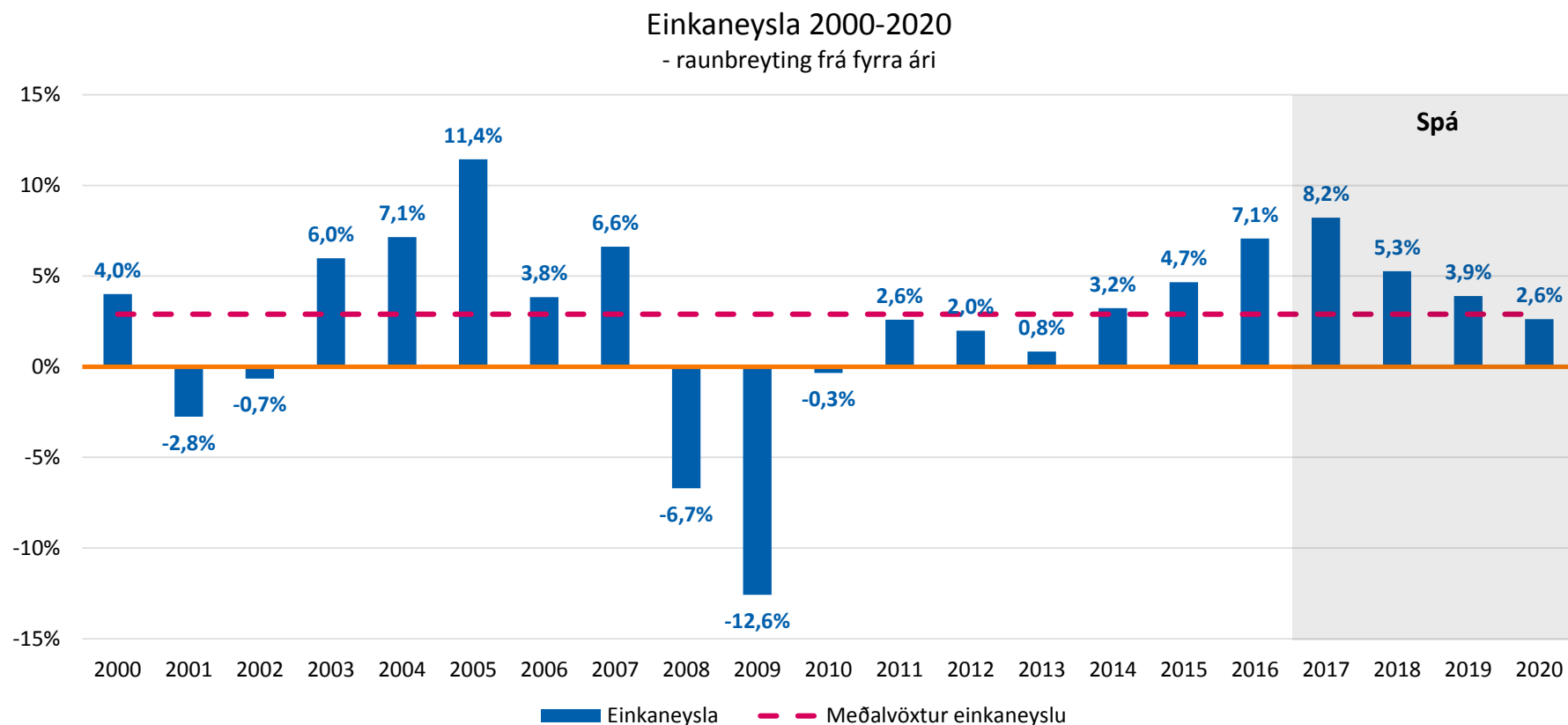
Aðstæður á vinnumarkaði styðja við áframhaldandi einkaneysluvöxt

Útlit fyrir áframhaldandi launahækkanir og lítið atvinnuleysi

Myndarlegur einkaneysluvöxtur sem nær hámarki í ár

Útlit fyrir að í ár, og næstu ár, muni einkaneyslan vaxa umfram kaupmáttaraukningu - sem þýðir minni sparnaður

Hin mjúka lending er innan seilingar ef haldið er rétt á spilunum

Eins og alltaf eru ýmsir óvissupættir sem geta gjörbreytt myndinni

- **Vinnumarkaðurinn**

- Miklar launahækkanir umfram framleiðnivöxt skila sér á endanum í vaxandi verðbólgu og atvinnuleysi.

- **Ferðapjónustan**

- Verði ferðapjónustan fyrir skakkaföllum mun það hafa veruleg áhrif á hagkerfið í heild sinni.

- **Krónan**

- Gengi krónunnar snertir alla kima hagkerfisins, hvort sem það eru utanríkisviðskipti, verðbólga eða vextir.

- **Ríkisfjármál**

- Óvíst er hvaða stefnu ríkisfjármál munu taka á komandi misserum

- **.... og margt fleira**

Þróun helstu hagstærða

Landsframleiðsla og undirliðir

<i>Breyting frá fyrra ári (%)</i>	2016	2017	2018	2019	2020
Einkaneysla	7,1	8,2	5,3	3,9	2,6
Samneysla	1,9	2,1	1,7	1,5	1,7
Fjármunamyndun	22,8	7,8	1,3	3,9	3,8
<i>Atvinnuvegafjárfesting</i>	26,4	4,7	-3,5	0,2	2,7
<i>Fjárfesting í íbúðarhúsnæði</i>	29,4	23,5	19,3	14,2	6,7
<i>Fjárfesting hins opinbera</i>	-1,0	10,1	7,1	8,1	4,2
Þjóðarútgjöld	8,9	6,2	3,5	3,3	2,7
Útflutningur vöru og þjónustu	10,9	6,0	5,4	3,9	2,7
Innflutningur vöru og þjónustu	14,5	11,6	7,7	5,5	3,7
Verg landsframleiðsla	7,4	4,2	2,6	2,7	2,3

Þróun helstu hagstærða

<i>Hlutfall af VLF (%)</i>	2016	2017	2018	2019	2020
Viðskiptajöfnuður	7,0	4,2	2,2	1,7	1,3
Fjárfesting	20,1	21,3	21,9	21,5	21,7
<i>Breyting milli ársmeðaltala (%)</i>					
Verðbólga	1,7	1,8	2,4	3,3	3,0
Nafnlaun	11,4	6,9	6,2	5,1	3,9
Raunlaun	9,5	5,0	3,8	1,7	0,9
Húsnæðisverð	11,0	19,3	7,3	4,4	2,9
Raunverð húsnæðis	9,1	17,2	4,8	1,1	-0,1
Raungengi	12,8	11,6	1,0	-1,3	-0,5
<i>Ársmeðaltal</i>					
Atvinnuleysi (%)	3,1	2,7	2,8	3,0	3,4
Gengisvísitala	179,9	160,5	159,3	163,7	166,3

Fyrirvari

- Kynning þessi er eingöngu ætluð til upplýsinga og er ekki ætluð sem grundvöllur fyrir ákvörðunum móttakanda. Upplýsingar sem fram koma í þessari kynningu fela ekki í sér loforð eða spá um framtíðina. Bankanum ber ekki skylda til að útvega móttakanda aðgang að frekari upplýsingum en þeim sem fram koma í kynningu þessari, eða til að uppfæra þær upplýsingar sem þar koma fram. Bankanum ber ekki skylda til að leiðrétta upplýsingar, reynist þær rangar.
- Upplýsingar um bankann, dótturfélög og hlutdeildarfélög hafa ekki verið staðfestar. Kynning þessi felur ekki í sér tæmandi upplýsingar um bankann, dótturfélög eða hlutdeildarfélög hans.
- Upplýsingar sem fram koma í kynningu þessari eru byggðar á fyrirliggjandi upplýsingum, áætlunum um væntanlega þróun ytri skilyrða o.fl. Eru upplýsingarnar háðar ýmsum óvissupáttum og geta þær breyst án fyrirvara.
- Bankinn, þ.m.t. hluthafar, stjórnendur, starfsmenn og ráðgjafar þeirra, taka enga ábyrgð á þeim upplýsingum, forsendum og niðurstöðum sem fram koma í kynningunni eða upplýsingum sem eru veittar í tengslum við hana. Munu framangreindir aðilar ekki gefa yfirlýsingar um að upplýsingarnar, forsendurnar og niðurstöðurnar séu nákvæmar, áreiðanlegar eða fullnægjandi og þeir skulu ekki bera skaðabótaábyrgð á tjóni sem rekja má til þess að þær reynist ónákvæmar, óáreiðanlegar eða ófullnægjandi.
- Móttaka þessarar kynningar skal ekki talin fela í sér fjárfestingarráðgjöf af hálfu bankans.
- Með móttöku þessarar kynningar fellst móttakandi á framangreindan ábyrgðarfyrirvara.